

کزین برتر اندیشه برنگذرد
خداوند روزی ده رهنمای
به نام خداوند جان و خرد
خداوند نام و خداوند جای

تقدیم به همسرم سرکار خانم مهندس خسروی که مشوق اصلی من برای نگارش این کتاب بودند
به برادرم مهندس حسین سرایانی که همواره برایم معلمی دلسوز و دانشمند بودند
به خانواده‌ام که معلم اخلاق من بودند

لسلی رو و صنعتی^۲

مبانی و اصول

هولف : مهندس علیرضا سرایانی

ویسا^۳ : مهندس شیوا خسروی

سروشناستنامه	: سرایانی بهابادی، علیرضا، ۱۳۶۴ -
عنوان و نام پدیدآور	: سروو صنعتی، مبانی و اصول/مؤلف علیرضا سرایانی بهابادی؛ ویراستار شیوا خسروی.
مشخصات نشر	: تهران : طراح، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۲۴۴ ص / : مصور، جدول.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۸۶۶۶-۰۵-۹
موضوع	وضعيت فهرست نويسي : فيپا
موضوع	: سرومکانیسمها - موتورهای برقی - کنترل الکترونیکی
موضوع	Servomechanisms – Electric motors – Electronic control :
شناسه افزوده	: خسروی، شیوا، ۱۳۶۶ - . ویراستار.
ردیبندی کنگره	: ۱۳۹۶TJ۲۱۴ ۴۴۴ س۴
ردیبندی دیوبی	: ۶۲۹/۸۳۲۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۸۷۹۳۸۶

این اثر، مشمول قانون حمایت مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است، هرگز تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مؤلف (ناشر) نشر یا پخش یا عرضه کند مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت..

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۸۶۶۶-۰۵-۹
ISBN 978-600-8666-05-9

نشر طراح

- نام کتاب : سروو صنعتی، مبانی و اصول
- مولف : مهندس علیرضا سرایانی
- ویراستار : شیوا خسروی
- صفحه آرا : نیکختیان
- ناشر : طراح
- تیراز : ۲۵۰ جلد
- نوبت چاپ : دوم، تابستان ۱۳۹۷

کلیه حقوق برای نشر طراح محفوظ است.

آدرس انتشارات : خیابان انقلاب - روبروی دانشگاه تهران - ساختمان فروزنده - ط دوم واحد ۵۰۶

آدرس پخش : خیابان انقلاب - روبروی دانشگاه تهران - ساختمان فروزنده - ط منفی یک واحد ۲۰۸

(تلفن : ۰۹۱۲ ۱۱۲ ۳۶۲۶ و ۰۹۱۲ ۱۱۲ ۳۶۲۶ - فکس : ۰۹۱۲ ۱۸۳۲ و ۰۹۱۲ ۶۶۹۵ ۳۶۲۶)

مقدمه

حمد و سپاس خداوندی که به ما آموختن آموخت.

پس از سالها کسب تجربه از بزرگان صنعت Servo و Motion Control برآن شدم تا حاصل تجربیات اندک خویش را در قالب نوشتاری مختصر در اختیار علاقه مندان بگذارم. در طول ۱۰ سال گذشته به صورت پیوسته در بخش اجرایی شرکت پارس اتوماسیون در پروژه های گوناگونی فعالیت اجرایی مستمر داشتم. با تأسیس آموزشگاه پارس اتوماسیون و شروع دوره های آموزشی سروو (برای نخستین بار در ایران (۵ تیر ۱۳۹۲)) و با توجه به نیاز علاقمندان به جزوات آموزشی کامل و جامع و همچنین کسب تجربه هی تدریس در آموزشگاه پارس اتوماسیون، این کتاب بر اساس جزوات آموزشی این دوره تدوین شده است.

آنچه در این کتاب می خوانید.

فصل اول : معرفی واستانداردسازی قسمت های مختلف کنترل موقعیت

در این فصل در خصوص مبانی فیزیک حرکت، برق، الکترونیک و مبانی اولیه موشن کنترل و مکانیزم های سروو بحث می کنیم

فصل دوم : المان های تشکیل دهنده سرووهای

در این فصل سه المان مهم به نام موتور، انکوادر و درایو (اینورتر) را به تفصیل بررسی می کنیم

فصل سوم : ساخت یک سیستم سروو (برای کنترل موقعیت)

با کمک مطالب گفته شده در فصل قبل، یک سروو ساده برای کنترل موقعیت طراحی می کنیم و مکانیزم های داخلی آن را بررسی می کنیم و یک مدل استاندارد برای کنترل موقعیت سروو ارائه می کنیم.

فصل چهارم : مد سرعت و گشتاور

در این فصل بلوك دیاگرام مد سرعت و گشتاور در سرووهای سروو را بررسی می کنیم و یک بلوك دیاگرام استاندارد، برای کنترل سرعت گشتاور ارایه می کنیم.

فصل پنجم : ساختار کنترلی PID در سروو

یکی از مهمترین بخش های سرووهای واحد کنترل یا PID کنترلر می باشد که شناخت آن و تأثیر پارامترهای آن بسیار اهمیت دارد. بنابراین این فصل برای این منظور در نظر گرفته شده است.

فصل ششم : رفرنس یا هومینگ در سرووها

یکی از پرکاربردترین قابلیت‌های سرووها قابلیت رفرنس‌گیری یا هومینگ است که در این فصل در مورد آن بحث خواهد شد. این فصل به عنوان یک تعریف استاندارد برای سایر سرووها و کنترلرهای حرکت نیز می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد.

فصل هفتم : بررسی پارامتری سرووهاهای موجود در بازار

چند مدل از سرووهاهای موجود در بازار را در این فصل گنجانده‌ایم تا شباهت‌های سرووها بیشتر درک شود.

فصل هشتم : مثال‌های عملی

در این فصل چند مثال عملی در قالب پرژه یا بخشی از یک پروژه با ذکر جزئیات آورده شده است و خواننده می‌تواند با اجرای آن‌ها بحث‌های تئوری کتاب را به صورت کاملاً عملی تست و اجرا کند.

این کتاب هم‌چنین می‌تواند به عنوان یک مرجع برای سایر علاقهمندان و مدرسان دوره‌های آموزشی سروموتور و همچنین مراکز فنی حرفه‌ای مورد بهره‌برداری قرار گیرد. در کتاب یک مدل معرفی شده است که همه سرووهاهای موجود در بازار در قالب آن مدل قابل پوشش هستند و به عبارتی با درک این مدل می‌توانیم هر سرووبی را راهاندازی کنیم.

بدون شک هیچ اثری خالی از خلل و اشکال نیست و از همه خوانندگان خواهشمندم هرگونه پیشنهاد، انتقاد و یا ایراد را جهت بهبود اثر اطلاع دهنده تا در چاپ‌های بعدی در نظر گرفته شود. همچنین از زحمات مدیریت محترم نشر طراح و سایر همکاران و همچنین سرکار خانم مهندس خسروی که ویرایش فنی اثر را به عهده داشتند و موجبات چاپ این اثر را فراهم آورده کمال تشکر را دارم.

علیرضا سرایانی

۱۳۹۵ دی ماه

فصل ۱	معرفی و استانداردسازی قسمت‌های مختلف کنترل موقعیت ..... (۱-۴۰)
فصل ۲	المان‌های تشکیل‌دهنده‌ی سرووها ..... (۹۱-۹۳)
فصل ۳	ساخت یک سیستم سرво (برای کنترل موقعیت) ..... (۹۵-۱۳۴)
فصل ۴	مد سرعت و گشتاور ..... (۱۳۵-۱۵۲)
فصل ۵	ساختار کنترلی PID در سرووها ..... (۱۵۳-۱۶۳)
فصل ۶	رفرنس یا هومینگ در سرووها ..... (۱۶۵-۱۶۹)
فصل ۷	بررسی پارامتری سرووهای موجود در بازار ..... (۱۷۱-۱۹۲)
فصل ۸	نمونه‌های پژوهش‌های عملی ..... (۱۹۳-۲۲۷)
مراجع	(۲۲۹-۲۳۰)